

Raadscommissie Zero-emissiezone bestel- en vrachtauto's Dordrecht

Invoering per 1-7-2026

30 september 2025

Naam Janno Heinen, Jeroen Salet, Stefanie
Moerland

Cluster Ruimtelijke Strategie en Beleid

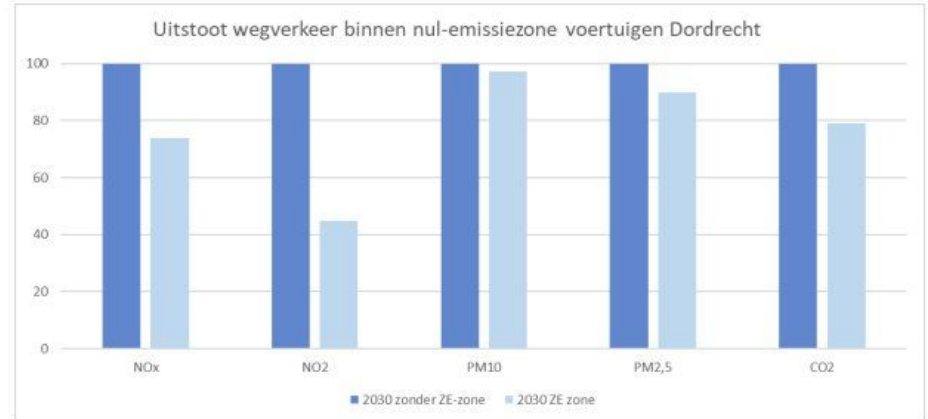
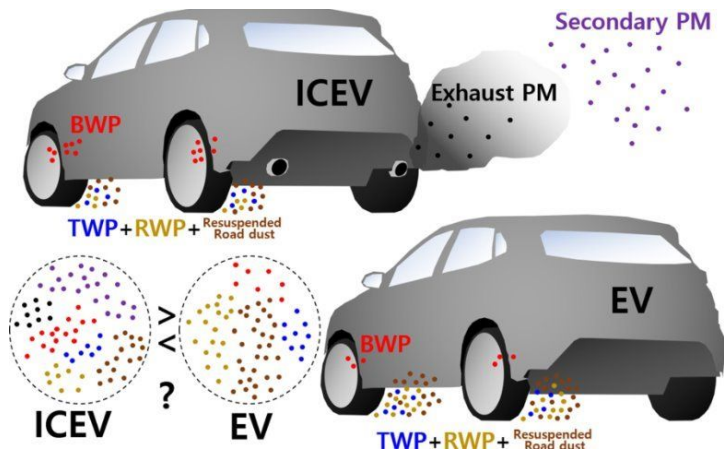
Datum 30-9-2025

Agenda

- Uitdaging schone lucht
- Toelichting proces en vragen ZE zone
- Impact ondernemers
- Vragen

Schone lucht en efficiëntere binnenstadslogistiek cruciaal voor leefbaarheid

- Effectonderzoek ZE-zone bestel- en vrachtverkeer
- CO₂: afname 21 procent
- NO₂: afname 55 procent
- NO_x: afname 26 procent
- PM₁₀: afname 3 procent
- PM_{2,5}: afname 10 procent

Voertuigemissie, schone lucht en gezondheid

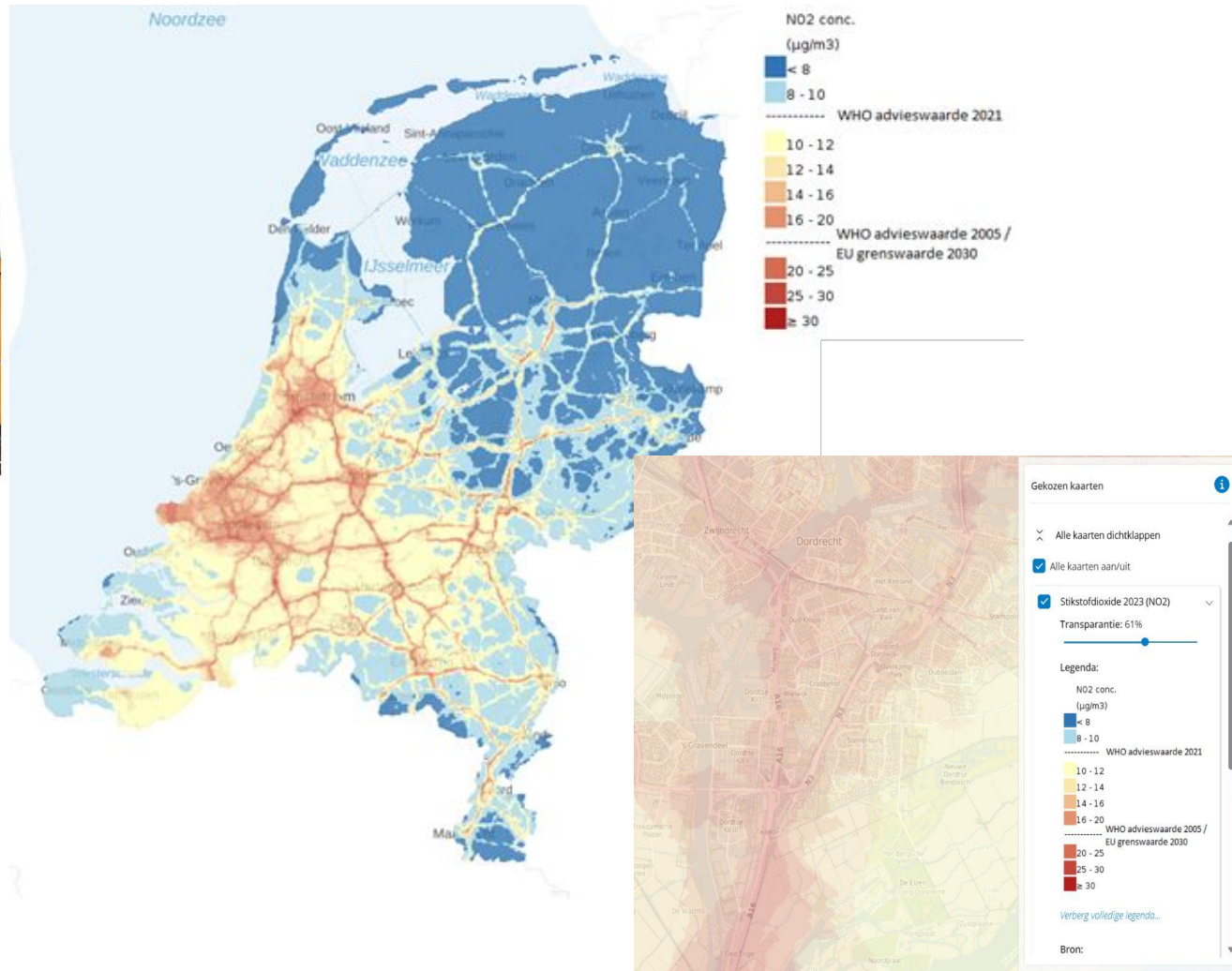
Uitstoot luchtverontreinigende stoffen lager dan norm voor 2030

2-9-2025 06:30

© CBS

De uitstoot van luchtverontreinigende stoffen in Nederland voldoet aan Europese milieudoelen. De uitstoot van bijvoorbeeld stikstofoxiden en fijnstof is vorig jaar gedaald tot onder het uitstootplafond dat vanaf 2030 geldt. Dat komt onder andere doordat auto's steeds schoner zijn. Dat blijkt uit cijfers van het CBS en RIVM/Emissieregistratie.

ZE zone: werkwijze en vragen

Zorgvuldig proces invoering ZE zone

- Landelijk (incl. Dordrecht)
 - 2014 – Convenant Green deal Zero-emissie Stadslogistiek (ZES)
 - 2020 – Schone Lucht Akkoord: Rijk, 9 provincies, 35 gemeenten
 - 2019 – Klimaatakkoord: maatregel 30-40 ZE zones
 - 2021 – Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (UAS) – afspraken ZE zone landelijk
 - Ondernemersverenigingen nadrukkelijk betrokken (uniformiteit, duidelijke tijdlijnen)
 - 2025 – Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ) - vernieuwd convenant met aanvullende afspraken
-
- Dordrecht
 - November 2021 – raadsbesluit over invoering ZE zone in Dordrecht
 - September 2025 – beslissing raad invoeringsdatum
 - November 2025 – publicatie ontwerp Verkeersbesluit en zienswijzen
 - Maart 2026 – definitief Verkeersbesluit, nota van beantwoording
 - **Juli 2026 - Start ZE zone per 1 juli 2026**
 - Waarschuwingperiode van 6 maanden (daadwerkelijk beboeten vanaf 1 januari 2027)

UAZ convenant basis voor samenwerking overheid en bedrijfsleven m.b.t. invoering ZE zone

- Landelijk zijn afspraken gemaakt met ondernemers om uitvoering werkbaar te maken:
 - Aankondigingstermijn 4 jaar
 - Uniformiteit gemeenten in toegang en ontheffingenbeleid
 - Overgangsregeling (2025-2030) richting steeds schoner vervoer

Ontheffingen aanvragen

Landelijk loket van de RDW

- **Basis: landelijke ontheffingen** (duidelijkheid en voorspelbaarheid)
 - Met één ontheffing toegang tot alle zero-emissie zones in Nederland
 - Vanaf 1/1/2026 ook bij bedrijfseconomische omstandigheden en netcongestie
- **Maatwerk gemeenten** (lokaal flexibiliteit voor uitzonderlijke gevallen), via tenminste hardheidsclausule voor uitzonderlijke gevallen

Voor particulier →

Voor 1 dag →

Voor aangepast voertuig →
door handicap

Lange levertijd
vervangend voertuig →

Voor bijzondere
vrachtwagen →

Voor plug-in hybride
vrachtwagen →

Voor bestelauto of
vrachtwagen die niet
uitstootvrij te krijgen is →

Bedrijfseconomische
omstandigheden →

Hardheidsclausule/
afwijkingsbevoegdheid →

Geldigheidsduur ontheffingen:

De looptijd verschilt per ontheffing.

Op het landelijk ontheffingen loket van RDW is terug te vinden wat de looptijd per ontheffing is.

Aanvragen vinden plaats o.b.v. kenteken

Overgangsregeling (landelijk)

Toegang tot zero-emissiezones					
2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bedrijfsauto's en vrachtauto's die vanaf 1-1-2025 op kenteken worden gezet (Datum Eerste Toelating vanaf 1-1-2025) moeten een zero-emissie aandrijving hebben.*					
Bedrijfswagens (N1 en N2 voertuigen met een toegestane max. massa 3500 kg) emissieklasse 5 hebben tot 1-1-2027 toegang tot de ZE-zones.					
Bedrijfswagens (N1 en N2 voertuigen met een toegestane max. Massa 3500 kg) emissieklasse 6 en een Datum Eerste Toelating tot 1-1-2025, hebben tot 1-1-2029 toegang tot de ZE-zones.**					
Euro 6 bakwagens (N2 en N3 voertuigen met een toegestane max. massa >3500 kg) Datum Eerste Toelating (DET) van 1-1-2017 t/m 31-12-2019 hebben tot 1-1-2028 toegang tot de ZE-zones.					
Euro 6 bakwagens (N2 en N3 voertuigen met een toegestane max. massa >3500 kg) Datum Eerste Toelating (DET) van 1-1-2020 t/m 31-12-2024 hebben tot 1-1-2030 toegang tot de ZE-zones.					
Euro 6 opleggers (N2 en N3 voertuigen met een toegestane max. massa >3500 kg) Datum Eerste Toelating (DET) van 1-1-2017 t/m 31-12-2024 hebben tot 1-1-2030 toegang tot de ZE-zones.					

*Dit geldt niet voor vrijgestelde voertuigen en voertuigen die voor € 500,- of meer zijn aangepast vanwege een handicap. Deze regeling is geldig tot 1-1-2030.

**Voorbehoud: bedrijfswagens met emissieklasse 6 hebben tot 1-1-2028 toegang tot de zero-emissiezones. Het kabinet is voornemens deze overgangsregeling te verlengen tot 1-1-2029.

Vrijstellingen

Speciale voertuigen waar geen elektrisch alternatief voor is kennen een vrijstelling

- Hulpdiensten zijn ook landelijk vrijgesteld.
- Afvaldiensten (zoals afvalinzameling) moeten voldoen aan de zero-emissiezone.
 - We geven als gemeente zelf immers het goede voorbeeld en nemen dit op als eis/voorwaarde in de aanbesteding.
- Mochten er voertuigen zijn die emissie loos nog niet leverbaar zijn of als sprake is van netcongestie, dan is landelijke ontheffing mogelijk.

VOERTUIGEN (N2 & N3) DIE ZIJN **VRIJGESTELD VOOR DE ZERO-EMISSIEZONE**

Deze vrijstelling is geldig tot **uiterlijk 1-1-2030** of tot het moment dat het voertuig voor die tijd 13 jaar oud wordt*, gerekend vanaf de Datum Eerste Toelating.
*dit geldt niet voor oldtimers

 Betonmolen of betonmixer carrosseriecode 15	 Betonpomp carrosseriecode 16	 Straatveger, straatreiniger, rioolzuiger, kolkenzuiger carrosseriecode 19
 Winkelwagen voor detailhandel/ expositiedoeleinden carrosseriecode 23	 Kraanwagen carrosseriecode 26	 Hoogwerker carrosseriecode 27
 Brandweerwagen carrosseriecode 31	 Gepantserd voertuig aanduiding speciale doeleinden SB	 Kraanwagen, mobiele kraan aanduiding speciale doeleinden SF

 Voertuigen ouder dan 40 jaar
oldtimers

Uitstel ZE zones in aantal gemeenten

- 18 gemeenten hebben ZE zone ingevoerd
- 10 gemeenten + Schiphol hebben besluit tot invoering genomen
- Beperkt aantal steden heeft eerder gekozen voor uitstel
 - Aanleiding: landelijk veroorzaakte onduidelijkheid vanuit de Tweede Kamer en uitkomst van het te doorlopen proces
- Inmiddels duidelijkheid met nieuw UAZ convenant
 - Bestuurlijke afspraak om 4 jaar aan te houden als aankondigingsperiode

1. Almere 1-1-2028	11. Deventer 1-1-2028	21. Maastricht 1-1-2025
2. Alphen a/d Rijn 1-1-2027	12. Dordrecht 1-7-2026	22. Nijmegen 1-1-2025
3. Amersfoort 1-1-2025	13. Ede 1-1-2030	23. Rotterdam 1-1-2025
4. Amsterdam 1-1-2025	14. Eindhoven 1-1-2025	24. Schiphol 1-1-2026
5. Apeldoorn 1-1-2030	15. Enschede 1-7-2025	25. Tilburg 1-1-2025
6. Arnhem 1-6-2026	16. Gouda 1-1-2025	26. Utrecht 1-1-2025
7. Assen 1-1-2025	17. Groningen 1-4-2025	27. Venlo 1-1-2027
8. Breda 1-1-2029	18. Haarlem 1-6-2025	28. Zaanstad 1-1-2030
9. Delft 1-1-2025	19. 's Hertogenbosch 1-3-2025	29. Zwolle 1-1-2025
10. Den Haag 1-1-2025	20. Leiden 1-1-2025	

ZE zone: impact ondernemers

Kosten en baten

- Voor diverse steden zijn maatschappelijke kosten baten analyses (MKBA) uitgevoerd.
- Deze laten zien dat de maatschappelijke baten zoals schonere lucht, minder gezondheidsklachten en minder hinder ruimschoots opwegen tegen de kosten van de transitie naar schoner vervoer.
- De milieuwinst staat dus positief in verhouding tot de impact op ondernemers en kosten die de gemeente moet maken.
- Belangrijk hierbij ook op te merken is dat diverse Dordtse ondernemers al te maken krijgen met de omliggende zero-emissiezones.
- *Landelijke studie (I&W) wordt dit jaar opgeleverd met maatschappelijke kosten baten voor elke gemeente*

Extra communicatie richting kleine ondernemers

- Landelijk beeld : grotere bedrijven goed op de hoogte en al geanticipeerd.
- Kleinere ondernemers ervaren niet altijd goed bereikt te zijn ondanks uitgebreide lokale en landelijke communicatie (diverse landelijke campagnes geweest, alle voertuigeigenaren meermaals door RDW per brief geïnformeerd).
- Invoering 1 juli 2026 biedt kans voor extra communicatie:
 - Extra fysieke bijeenkomsten,
 - Gerichte communicatie in de buitenruimte,
 - Extra brieven en telefonisch contact aan ondernemers,
 - Meerjarige ondersteuning via de logistiek makelaar continueren
- Deze lokale aanpak, aangevuld met het landelijk instrumentarium vanuit het Rijk, moet zorgen voor een goed geïnformeerde en begeleide transitie.

Markt in Dordrecht

- Markt belangrijk voor de gemeente Dordrecht – graag samen kijken hoe we dat werkbaar en leefbaar houden
- Veruit meeste gemeenten met ZE zone kennen geen speciale uitzonderingen voor markt en ambulante handel.
- Uw Raad heeft in 2024 al wel zekerheid geboden aan marktondernemers door marktvergunningen voor 20 jaar te vergeven, wegens de benodigde investeringen voor de ZE zone.
- Een aparte ontheffing voor marktondernemers is onevenredig t.o.v. andere ondernemers.
- Ontheffingen gelden voor voertuigen en niet voor ondernemers
- Bestelwagens kennen ruim voldoende betaalbare alternatieven
- Specifieke vrachtauto (bakwagen combinaties, verkoopwagen) voor markt – hier zijn alternatieven soms lastiger
- Landelijk geldende ontheffingen inzetbaar voor "niet-emissieloos verkrijgbaar" of "bijzondere voertuigen"
- Gemeentelijk inzet ontheffing "bedrijfseconomische omstandigheden" (ook voor andere ZE-zone markten geldig) en lokaal "hardheidsclausule" mogelijk
- Basis: samen met logistiek makelaar kijken wat opties en ontheffingsmogelijkheden per ondernemer zijn
- Alternatief voertuig: Tijdelijk overstap naar emissieklasse 6 (zodat er gebruik gemaakt kan worden van overgangsregelingen)

Vragen